

Ulead Photo Express

Grafický nástroj pro úpravu obrázků a digitálních fotografií

(CD)

KAREL ŠREDL

Obvykle se v Rychlokurzu věnujeme programům, jež mají na cenovce velkou sympatickou nulu. Dnes se od tohoto zvyku odchýlíme i ne odchýlíme zároveň. Jak je to možné? Představíme si program, který vás v obchodě přijde na 12,95 USD, což je na naše poměry okolo 450 Kč. Avšak (a teď přijde ta lepší část) **NA NAŠEM CD** ho máte pěkně zdarma. My si jej představíme v základní verzi, se základními nástroji pro úpravu obrázků. Pokud se vám program zalíbí, můžete k němu přidávat další a další nástroje.

Digitální fotografie se stává pomalu běžnou součástí našeho života, a i ve vašem případě určitě nastane okamžik, kdy své výtvory budete chtít poopravit, vylepšit nebo na nich napravit nějakou nedokonalost. Třeba také budete chtít obrázek doplnit popiskem či prostě jakkoli jinak upravit – a přesně to vám umožní **Ulead Photo Express**, s nímž se dnes naučíme pracovat.

Jak název napovídá, fotografie s ním upravíte snadno a rychle – jedním slovem *expresně*. Neobávejte se žádného složitého grafického editoru typu Adobe Photoshopu, Paint Shopu Pro nebo GIMPu. Nač taky brát kanón na komára?

Instalace

Instalace skládá z pouhých několika kroků. Krok číslo jedna: spusťte instalační exe-soubor. Krok číslo dva: klikáním na tlačítka *[Next>]* a *[Yes]* se dostanete až na konec a necháte doběhnout vlastní instalaci. Krok číslo tři: tlačítkem *[Finish]* ji zakončíte a program je připraven k použití.

Používání

Vše důležité se bude odehrávat v hlavním okně. Největší tlačítko v levém horním rohu nám ukazuje nápis *[BROWSE]*, což znamená prohlížet – vybírat. V tomto modu máme v levé části okna adresářovou strukturu našeho disku, a v pravé části pak náhled obrázků či videí z aktuálně zvoleného adresáře. Najděte si nějaké svoje fotografie. (Lze jich označit i více, a to přidržet CTRL + klik levým tlačítkem.) Objeví se menu vám dá na výběr, co můžete v tomto režimu s obrázky dělat:

Set As Background – pokud máte vybraný jen jeden obrázek, můžete si ho nastavit jako pozadí pracovní plochy Windows.

Edit – vybrané obrázky se načtou do náhledového pruhu (ve spodní části okna – vypadá jako filmový pás), kde jsou umístěny obrázky aktivní. To vám umožní jednoduše (dvojklikem) mezi nimi přepínat. Zároveň se přepnete do modu pro úpravu obrázků, který si popíšeme dále.

Rotate Image – obrázek lze velmi jednoduše otočit o 90 stupňů doleva (*Rotate Left 90*) ne-

bo doprava (*Rotate Right 90*). Otočení vzhůru nahoru provedeme volbou *Rotate 180 Degrees*.

Convert – převedení obrázku do jiného formátu. Touto volbou uděláte z JPG třeba BMP, nebo můžete změnit barevnou hloubku. Formátů a jejich nastavení je opravdu nepřeberné množství, a nemáme šanci si je dnes popsat.

File Information – vám o obrázku či jiném souboru prozradí spoustu informací, např. velikost, počet barev, kódování... Ještě podrobnější údaje získáte kliknutím na tlačítko *[Advance]*.

Mod úprav obrázků

Pokud se přepnete do režimu úprav obrázků (dvojklikem na obrázek nebo vybraním volby *Edit*), změní se i rozložení hlavního okna. Levá část bude vyhrazena pro nastavení editačních nástrojů, a vpravo se objeví vlastní upravovaný obrázek. Tomu všemu bude shora vévodit tlačítko *[PHOTO]*. Z náhledového pruhu v dolní části okna si můžete z aktivních obrázků vybrat právě ten, co vás zajímá, a konečně se pustit do jeho úprav.

Nebojte se experimentovat. Kouzelná kombinace kláves **CTRL+Z** dokáže vždy vrátit právě provedenou úpravu a potožmo všechny úpravy v opačném pořadí. A pamatujte, že všechny změny se skutečně provedou až tehdy, kdy Photo Expressu řeknete, aby obrázek zapsal (**CTRL+S** nebo kliknutím na *[Yes]* při zavírání obrázku).

Co tedy všechno můžeme s obrázkem provádět? V tuto chvíli pro nás bude nejdůležitější menu *[Edit]* (Úpravy). Klikněte na ně, a zobrazí se tři hlavní oblasti – *Adjust*, *Selection* a *Text*. Nejprve ovšem musíme označit tu část obrázku, se kterou chceme pracovat, protože pokud neoznačíme nic, úpravy se aplikují na celý obrázek. Zvolíme tedy z menu *[Edit]*, volbu *[Selection]* (Výběr).

Shape – po zvolení této ikony se v levé části okna objeví další nastavení tvaru a způsobu výběru. Volbou *Selection mode* určujete, zda chcete vytvořit nový výběr *[Create new selection]*, zda se již existující výběr má rozšířit o další kousek *[Add to the selection]*, nebo z něj naopak něco ubrat *[Subtract from the selection]*. V další sekci volíte tvar výběru – obdélník, čtverec, elipsu či kruh. Nakonec stanovte, jak „ostré“ mají být okraje. Pokud je chcete mít jako když stříhnete nůžkami, zvolte levé, málo rozostřené kolečko. Chcete-li mít okraje výběru „do ztracena“, zvolte některé z „rozmazanějších“ koleček. Tři poslední volby dole jsou vlastně takové zkratky. Zleva jsou to *Vyber celý obrázek*, *Nevyber nic* (zruš výběr) a *Obrať výběr* (co bylo vybráno, to nebude, a naopak).

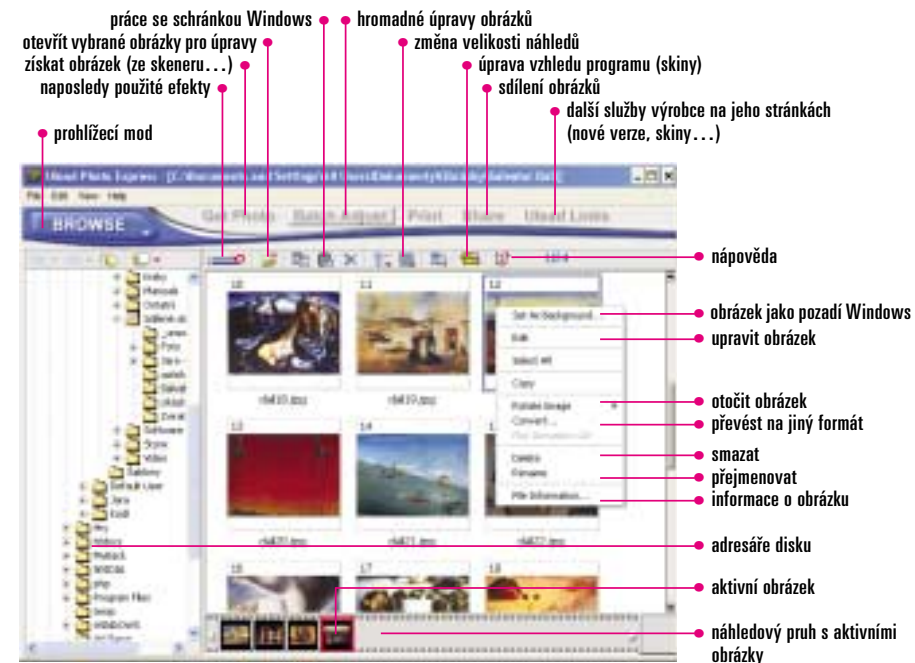
SmartSelect – je mnohem zajímavější způsob výběru. Chcete vybrat např. nějakou postavu, ale protože jsou její obrysy velmi členité, bylo by těžké, až nemožné, je myší přesně sledovat. **SmartSelect** vám s tím pomůže. Klikněte na kraj po-

stavy, kterou chcete vybrat. Objeví se oranžový míč, signalizující začátek výběru. Popojedte kousek ve směru obrysů postavy. Mezi počátkem a aktuální pozicí myši je naznačený obrys oblasti a v ní se počítač snaží za vás sledovat konturu. Pokud nebudete s takto vygenerovaným obrysem spokojeni, zkuste změnit hodnotu pole *[Tolerance]* posuvníkem v levé části okna. Budete-li spokojeni, klikněte myší a popojedte v obrázku o další kousek. Až obkroužíte celou postavu, klikněte na oranžový míč na začátku, a výběr tím dokončíte. Jestliže jste cestou udělali chybu, kliknutím na vymažete poslední bod výběru.

Trace – toto už je běžný způsob výběru. Buď kliknete okolo objektu a vytvoříte tím výběr ve tvaru mnohoúhelníku s rovnými hranami, nebo stisknete tlačítko myši, držte ho, a myší pohybuje. Tím vytvoříte výběr ve tvaru nějaké křivky. Oba způsoby se dají libovolně kombinovat.

By Color – takto se dají velmi rychle vybrat oblasti, které mají stejnou nebo velmi podobnou barvu. Máte fotografii červeného míče na zelené trávě, a chcete vybrat onen míč? Pak je vhodná právě tato volba. Kliknutím na míč počítač vybere vše v okolí s podobnou barvou. Nastavením posuvníku *[Similarity]* (Podobnost) měníte míru tolerance podobnosti barev výběru. Zaškrtnutím *[X] Expand selection* řeknete programu, že nemá hledat podobné barvy pouze v okolí kliknutí, ale v celém obrázku. Když budete mít na oně zelené louce míčů pět, měly by se označit všechny.

Takže nyní máte část obrázku vybranou. Výběr si však představte nejen jako čáru okolo části obrázku. Spíše ho berte jako samostatný kousek obrázku, ležící na původní kresbě, která byla jeho vzorem. Pokud totiž najdete myší na právě vytvořený výběr, můžete ho uchopit a přetáhnout na jiné místo. Zkuste si to. Každý další výběr vytvoří další nezávislou malou kresbu, se kterou můžete po původní kresbě pohybovat. Vytvořte si pro příklad tři takové výběry a přeneste je k sobě, aby se překrývaly. Vidíte, že podle pořadí, v jakém jste je vytvořili, je novější výběr položený „nad“ starším. Pokud budete chtít nyní změnit pořadí, kliknutím na výběr ho aktivujete a klikáním na ikony a změňte jeho pořadí. Další možnosti úprav výběru dostanete kliknutím pravým tlačítkem myši. Volby *[Cut]* (Vymjout), *[Copy]* (Kopírovat) a *[Paste]* (Vložit) jsou klasické příkazy pro práci se schránkou Windows. Takto můžete přenést vybrané části obrázku do jiných obrázků, či dokonce do jiných programů. Příkaz *[Merge]* způsobí, že daný výběr „přilepíte“ do upravovaného obrázku, a už s ním nadále nebudete moci pohybovat. Stejně se součastí podkladu. *[Merge All]* toto provede u všech výběrů. Volba *[Duplicate]* vytvoří druhý naprosto stejný výběr, pomocí *[Transparency]* pak lze upravit průhlednost výběru.

Další, mnohem propracovanější úpravy najdete v menu *[Edit]* → *[Adjust]*. Protože voleb je spousta, vezmeme popis telegraficky:

SmartEnhance:

Straighten – lze aplikovat pouze na celý podkladový obrázek (tedy ne na výběr). Pokud jste skenovali předlohu, a nepovedlo se vám ji položit rovně, tato funkce vám vše srovná.

Crop – opět lze aplikovat pouze na podkladový obrázek. Ořízne z něj nadbytečné okraje.

Brightness & Contrast – upraví jas a kontrast obrázku (výběru) na jedno kliknutí.

Focus – zostří, nebo naopak zjemní kontury.

Color Enhancer – zdůrazní barvy.

Rotate & Resize – nástroj pro otáčení a změnu velikosti výběru. Po aktivaci se v levé části objeví volby pro rotaci o daný úhel. Zároveň se na krajích (na hranách a v rozích) výběru zobrazí ja-

kési černé úchyty plošky. Uchopením za kulatou plošku v levém dolním nebo v pravém horním rohu můžete výběr otáčet pohybem myši. Ostatní plošky po krajích slouží pro změnu velikosti.

Trim – tento nástroj by se spíše hodil do oddílu pro výběry, protože díky němu můžete vytvořit výběr z předpřipravených tvarů (uvidíte je v levé části okna). Zvolte tvar, upravte velikost, klikněte na tlačítko *[Apply]* a výběr je hotov.

Resize – zde můžete změnit velikost obrázku tak, aby se vám při tisku vešel tam, kam chcete. Buď si můžete vybrat z již předpřipravených rozměrů v sekci *Standard*, nebo si lze zadat vlastní v sekci *User-defined*. Volba *[X] Keep Aspected Ratio* zajistí zachování poměru výšky a šířky.

Focus, **Lighting**, **Balance Color** – Tyto tři nástroje umožňují upravit ostrost (Focus), světllost (Lighting) a barevné tónování (Bal-

ance Color) aktuálního výběru nebo celého obrázku. Stačí si pouze vybrat v levé části z náhledů, a dvojklikem nástroj aktivovat. Jestliže chcete nastavit efekt sami, ikonou zapnete změnu parametrů pomocí posuvníků.

Remove Red Eye – odstranění „červených očí“. Snadno se používá – prostě jen kruhovým nástrojem přemalujete červené oči na fotografii. Nebojte se, že byste „přetáhli“, program si to sám ohlídá a odstraní jen onu červenou skvrnu.

Poslední sekci, kterou ve Photo Expressu najdete, je sekce pro vložení textu do obrázku. Najdete ji pod volbou *[Edit]* → *Text*.

Nejprve je tedy potřeba nějaký text vložit. K tomu slouží první volba *[Add/Edit]*. V levé části zapište vlastní text, nastavte písmo a vyberte si výplň – jednoduchou barvu (*single color*), barevný přechod (*gradient*), nebo třeba nějaký obrázek (*texture*). Kliknutím na tlačítko *[Apply]* text vložíte.

Lze jím otáčet uchopením za plošku kruhového tvaru v rozích, nebo ho roztahovat pomocí plošek v ostatních rozích a hranách. Další úpravy najdete pod ostatními volbami v menu *[Edit]* → *Text*. Stručně si je popíšeme:

Reshape – deformace textu. Pomocí vzorků vlevo se dá text různě zprohýbat a pokroutit.

Shadow – vkládání stínu pod text. Nejprve vytvoříte stín tlačítkem *Add Shadow*, a pak změňte jeho barvu (*Color*), průhlednost (*Transparency*) a rozmazání okrajů (*Soft edge*). Uchopením kruhové plošky na pravé straně textu můžete dokonce změnit pozici stínu vůči textu.

Transform – Tímto nástrojem provádíte další deformace, pokrivení i otáčení textu.

Ostatní možnosti

Sami vidíte, že popis všech voleb by vystačil na menší knížku. Už si tedy jen řekneme, že program vám dovolí poslat obrázky elektronickou poštou *[Share]* → *[Email]*, případně je umístit na speciálním webu – *[Share]* → *[Upload to iMira]* nebo *[Kodak PhotoNet online]*. Také je můžete vytisknout buď klasicky *[Print]* → *[Normal]*, nebo dlaždicovitě na stránku *[Tiled]*. V režimu *[Browse]* navíc lze vytisknout takzvané *thumbnails*, neboli malé náhledy fotek. V neposlední řadě si také můžete vybrat obal na CD.

V sekci *[Ulead Links]* jsou odkazy na webová stránka výrobce, kde získáte nové skin (vzhledy) aplikace, nové verze, nápovědu či výuku v anglickém jazyce, popřípadě plug-iny (tj. zásuvné moduly rozšiřující funkčnost).

Závěr

Program Ulead Photo Express je určen hlavně amatérským fotografům, kteří chtějí uchovat své výtvory v digitální podobě. Provedení základních grafických úprav obrázků zprostředkuje snadno a rychle. Pokud vám nebudou stačit, můžete jej rozšířit o další schopnosti, a vaše fotografie budou jak od profesionála.

0736/OK